

Korta rapporter – *Short communications*

Mute Swan *Cygnus olor* raises Greylag *Anser anser* goslings

Knölsvan Cygnus olor föder upp grågåsungar Anser anser

HANS KÄLLANDER

On 24 May 2013, a pair of Mute Swans *Cygnus olor* was observed near the bird observation tower ‘Almen’ on the southern shore of Lake Kranksjön, South Sweden together with three newly hatched Greylag *Anser anser* goslings (Figure 1). The goslings were very closely associated with the swans picking small items from the surface that presumably were dislodged when the swans were foot paddling. Exactly what had happened before 24 May is uncertain but on 13 April the female swan had been incubating on a small islet close to the tower with a Greylag Goose incubating about a metre from her. On 29 May, i.e. five days later, the goslings kept closely to the female swan but one of the goslings

was missing (parenthetically it can be noted that in recent years it has been more common than not that Mute Swans have, for unknown reasons, lost one or more young shortly after hatching). The ‘family’ was subsequently observed during much of the summer but the female Greylag Goose continued to incubate for quite a while, but it remains unknown whether any young left the nest.

On 18 June, the female swan with the two goslings was seen through a telescope from another bird observation tower on the eastern shore of the lake laying on the water some distance off the fringing reed beds near where they were first seen. No observations were then made until 22 July

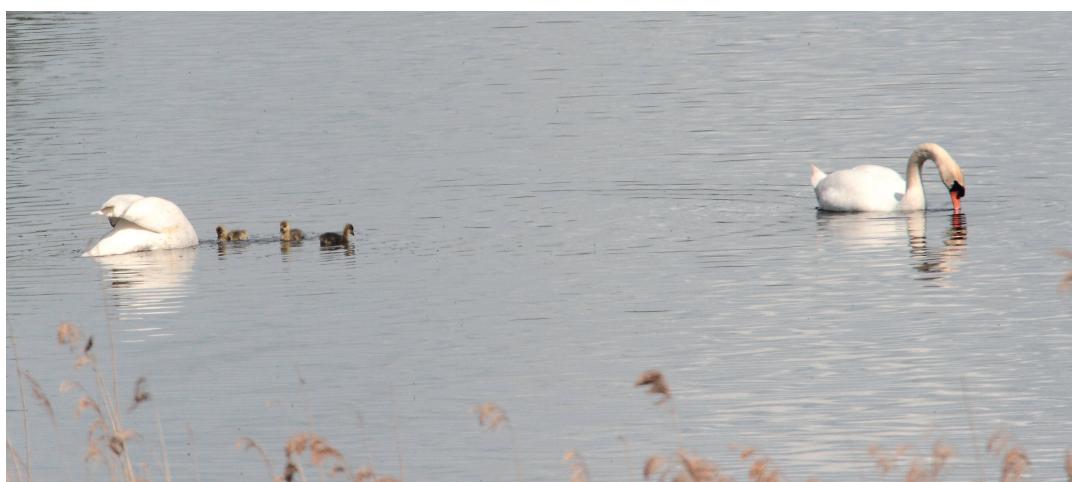


Figure 1. The Mute Swan pair with three Graylag gooslings.
Knölsvanparet med tre grågåsungar.

when the female swan was feeding together with the goslings some distance out on the lake. When she swam back to the reeds to rest, the goslings followed her closely. Also five days later the ‘family’ was seen under similar circumstances and on 29 July the goslings were seen following the female swan both when she swam out on the lake to feed and when she returned to the reeds. After this, I checked the swans and the now quite large goslings on several occasions. On 10 August large flocks of Greylag Geese were resting on the water in the southwestern part of the lake. When the female swan, after a feeding bout, passed straight through the flock of geese, the now almost full-grown goslings followed her without showing any interest in their conspecifics. Two days later, however, the goslings appeared to have become a bit more independent than earlier and were seen further from the swan than seen previously and they swam back to the reeds alone while the female swan continued feeding. After this date, no more observations of the family were made.

Exactly how this adoption occurred is impossible to know but maybe the Greylag Goose had dumped a few eggs in the swan’s nest. As the incubation period is shorter in the Greylag Goose than in the Mute Swan (28–29 vs 35–36 days; Bauer & Glutz 1968) and if the swan had laid at about the same time as the goose, one would expect the goose eggs to hatch about a week earlier than the expected hatching of the swan eggs. When the newly hatched goslings had started moving, this may have signalled to the swan that it was time to leave for the water. This, of course, is mere speculation. What is obvious, however, is that the goslings had become imprinted on the female swan.

What is most interesting in this case is that the goslings apparently grew and developed normally despite being forced to feed in an atypical environment, on the water rather than in a terrestrial habitat.

Reference

- Bauer, K.M. & Glutz, U.N. 1968. *Handbuch der Vögel Mitteleuropas*. Bd 2. Akad. Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.

Sammanfattning

Den 24 maj 2013 sågs ett knölsvanpar tillsammans med tre nykläckta grågåsungar i vasskanten utanför Almentornet vid Krankesjön (Figur 1). Gåsslingarna var nära associerade med knölsvanarna och pickade material som virvlats upp när dessa ”fot-

paddlade”. Knölsvanen hade tidigare ruvat på en liten holme utanför tornet med en grågås ruvande ungefär en meter från svanen. Den 29 maj, alltså 5 dagar senare, hölls gåsslingarna nära svanhonan, men en av ungar saknades. Grågåshonan fortsatte emellertid att ruva ett bra tag till men hade lämnat boet den 6 juni. Om några ungar kläcktes är okänt. Den 18 juni sågs knölsvanhonan med de två gåsslingarna i tubkikare från Silvåkratornet, men sedan saknas anteckningar om dem till den 22 juli, då de födosökte tillsammans en god bit ut på sjön. När svanhonan sedan sammade in mot vassen för att vila, sammade gåsslingarna tätt efter henne. Fem dagar senare sågs de igen under liknande omständigheter och den 29 juli följde gåsslingarna svanen både då hon sammade in mot vassen och då hon senare ånyo sammade ut på sjön. Den 10 augusti låg stora svärmar av grågåss på sjöns sydvästra del. När svanhonan sammade in mot vassen med de nu nästan fullvuxna gåsslingarna i släptåg, passerade de rakt igenom gåsflocken utan att gåsslingarna visade något intresse för sina artfränder. Två dagar senare, dvs den 12 augusti, verkade gåsslingarna dock vara något mer självständiga än tidigare och låg på vattnet en god bit från knölsvanhonan när hon födosökte och de sammade ensamma in mot vassen medan honan fortsatte födosöket ute på sjön. Efter detta datum gjordes inga fler observationer av knölsvan-grågåsfamiljen. Exakt hur denna adoption gått till är omöjligt att veta. Möjligt är att grågåsen dumpat några ägg i svanboet. Eftersom grågåsens ruvningstid är kortare än knölsvanens (28–29 dagar mot 35–36 dagar för knölsvanen (Bauer & Glutz 1968), och om svanäggen lagts vid ungefär samma tidpunkt som grågåssens, skulle man förvänta sig att grågåsäggen kläcktes en vecka tidigare än den beräknade kläckningen för svanäggen. När gåsslingarna sedan börjat röra på sig, kan detta ha signalerat till svanen att det var dags att uppsöka vattnet. Men detta är givetvis ren spekulation. Att gåsslingarna präglats på knölsvanhonan var emellertid uppenbart.

Det intressanta i fallet är egentligen att gåsslingarna uppenbarligen växte och utvecklades helt normalt trots att de tvangs födosöka i en för dem onormal miljö. Grågässen brukar föra sina ungar till fast mark, där de betar. Men i det aktuella fallet tycks gåsslingarna ha funnit tillräckligt med föda trots att de hela tiden under sin uppväxt varit bundna till platser där knölsvanhonan furagerade, dvs ute på öppet vatten.

Hans Källander, Dept. of Biology, Lund University, Ecology Building, SE-22362 Lund, Sweden.
E-mail: hans.kallander@telia.com